

FMF Assistans – Inspektionen för vård och omsorg (IVO)

Sammanfattning av domen i korthet

IVO fattade beslut om att den 18 februari 2022 återkalla FMF Assistans tillstånd att tillhandahålla och bedriva personlig assistans.

Brister i verksamheten

IVO har i sitt beslut att återkalla tillståndet tagit upp ett antal anmälningar som de anser visar på bolagets olämplighet. IVO har inte vidtagit några åtgärder för att utreda dessa anmälningar. Inga tillsynsärenden har startats av myndigheten och det har inte fattats några beslut där IVO förelagt bolaget att vidta några åtgärder. En utav anmälningarna som IVO tar upp som en påstådd brist i verksamheten har dessutom myndigheten själv – efter att ha startat upp ett tillsynsärende – godtagit vidtagna åtgärder utan att ge bolaget ett föreläggande. Här har alltså IVO godtagit de åtgärder som bolaget på eget initiativ vidtagit, utan anmärkningar.

IVO har under målets handläggning i förvaltningsrätten inkommit med fler påstådda brister i verksamheten i form av anonyma anmälningar. Inte heller här har IVO vidtagit några åtgärder för att utreda anmälningarna. De har inte lett till att något tillsynsärende startats upp eller att ett beslut fattats av myndigheten.

Förvaltningsrätten bedömer att IVO har brustit i sitt utredningsansvar och att de påstådda brister i verksamheten som IVO framfört inte är skäl att återkalla bolagets tillstånd.

Återkrav

IVO har i sitt beslut att återkalla tillståndet för bolaget hänvisat till fem återkrav av assistansersättning som riktats mot både FMF Assistans och Jengla Omsorg.

Förvaltningsrätten har bedömt att ett av återkraven kan inte beaktas vid en lämplighetsprövning då det avser en period innan FMF Assistans hade förvärvat Jengla Omsorg. Återkravet berörde en tidigare kund hos Jengla Omsorg där Försäkringskassan retroaktivt ändrat kundens beslut om assistansersättning.

Ett av återkraven som IVO tagit upp bedömer förvaltningsrätten inte heller kan ligga till grund för lämplighetsprövning, då bolaget fullgjort sina skyldigheter att anmäla ändrade förhållanden. Under tiden som Försäkringskassan ska utreda ändrade förhållanden har bolaget en skyldighet att verkställa kundens nuvarande beslut om assistansersättning. Försäkringskassan tog 1,5 år på sig att utreda om det förelåg ett ändrat förhållande. Att återkrav riktades mot bolaget är oundvikligt och ersättningen betalades tillbaka till Försäkringskassan. Förvaltningsrättens bedömer att detta återkrav inte visar på någon olämplighet.

Ett återkrav avser att bolaget fått för mycket assistansersättning utbetalt under en begränsad period. Bolaget upptäckte felaktigheterna själv och kontaktade Försäkringskassan om felen, korrigerade tidrapporterna och betalade tillbaka den ersättning som betalats ut för mycket. Förvaltningsrätten anser att detta misstag, där bolaget på eget initiativ vidtog rättelse och betalade tillbaka ersättningen, inte visar på bristande lämplighet och kan inte heller ligga till grund för återkallelse av tillstånd.

Förvaltningsrätten har alltså underkänt att de påstådda brister i verksamheten som IVO framfört och att 3 av återkraven skulle medföra att bolagets företrädare är olämpliga. Detta kan därför inte ligga till grund för återkallelse av bolagets tillstånd.

Det som återstår att pröva är därmed två återkrav, där det ena återkravet har överklagats och ligger under prövning i kammarrätten.

Den andra återkravet avser fallet då FMF Assistans blev utsatt för ett bedrägeri. Efter att bedrägeriet uppdagades samarbetade bolaget med Försäkringskassan för att åtgärda den felaktiga utbetalningen. Ersättningen som betalats ut betalades tillbaka till Försäkringskassan. Händelsen Lex Sarah anmäldes. Bolaget har vidtagit åtgärder för att denna situation aldrig mer ska kunna uppstå. De som bedragit bolaget och Försäkringskassan är polisanmälda.

Det första återkravet avser ett beslut där Försäkringskassan har beslutat att kunden inte längre är i behov av "annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper" och att bolaget därför haft en skyldighet att anmäla ändrat hälsotillstånd till Försäkringskassan. Bolaget håller inte med om Försäkringskassans bedömning att kundens hälsotillstånd förändrats. Återkravbeslutet är överklagat och ligger under prövning i kammarrätten.

Förvaltningsrätten anser att dessa två återkrav är tillräckliga för att återkalla bolagens tillstånd. Detta är anledningen till att bolagets överklagan har avslagits av förvaltningsrätten.

Bolaget håller inte med om förvaltningsrättens bedömning och har överklagat domen till kammarrätten. Bolaget anser att två återkrav, varav ett utav dem inte vunnit laga kraft än, är inte skäl att återkalla bolagets tillstånd att tillhandahålla och bedriva personlig assistans. Återkrav är förekommande i branschen och i många fall oundvikliga. Det finns stor chans att det återkrav som inte vunnit laga kraft ännu, kan komma att ändras till kunden och bolagets fördel. Då ligger bara ett återkrav kvar till last för bolaget, det återkrav där bolaget blev utsatt för bedrägeri. Bolaget har vidtagit åtgärder för att förhindra att denna situation ska uppstå igen och det har inte heller uppstått en sådan situation efter vidtagna åtgärder.

Kammarrätten har den 17 mars 2023 beviljat FMF Assistans inhibition och prövningstillstånd.